

PAVO BARIŠIĆ

Institut za filozofiju, Zagreb, Hrvatska; Filozofski fakultet, Sveučilište u Splitu, Hrvatska /

Institute of Philosophy, Zagreb, Croatia; Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Split, Croatia

ODNOS MAŽURANIĆA I STARČEVIĆA S MOTRIŠTA FILOZOFIJE PRAVA

Tko je autor *Političkih iskrica*?

Usporedba Mažuranićevih i Starčevićevih stajališta pokazuje ne samo začudnu blizinu i sličnost stila nego i srodnost njihove argumentacije koja će zavesti i najizvrsnije poznavatelje opusa jednoga i drugoga pisca u nedoumice vezane uz autorstvo pojedinih djela. Poteškoće u razlučivanju pravoga autorstva niza od 24 aforizma objavljena pod nazivom *Političke iskrice* bit će glavni predmet razmatranja u ovom predavanju. Tekst je tiskan u prvom hrvatskom demokratskom glasilu *Slavenskom Jugu* od 10. prosinca 1848. do 20. siječnja 1849. i potpisan je inicijalima prvoga i posljednjeg slova latinske abecede – A. Z. Prije pola stoljeća Josip Horvat pripisao je autorstvo toga niza Ivanu Mažuraniću. Pomnija raščlamba teksta dovela je do zanimljiva otkrića. Stavovi i izričaji u ovom spisu bliže su Starčeviću nego Mažuranićevu diskursu. Navest ću nekoliko razloga u potkrjepu hipoteze da je Mažuranićevo autorstvo ovoga teksta manje vjerojatno. Potom ću obrazložiti hipotezu da autor ovoga spisa nije Mažuranić nego zapravo Starčević. Slijedi tematska razredba pojedinih aforizama prožeta osvrtima na Mažuranićeve i Starčevićeve teze.

Ključne riječi: filozofija, pravo, politički aforizmi, Ivan Mažuranić, Ante Starčević

Referat je izraden u okviru projekta *Hrvatska filozofija i znanost u europskom kontekstu od 12. do 20. stoljeća* (br. 3524) koji podupire Hrvatska zaklada za znanost.

RELATIONSHIP BETWEEN MAŽURANIĆ AND STARČEVIĆ FROM THE POINT OF VIEW OF PHILOSOPHY OF LAW

Who Is the Author of *Political Sparkles*?

Comparison between Mažuranić's and Starčević's standpoints shows not only a striking proximity and a similarity of stile but also a cognateness of their arguments that would place the most excellent experts on the horns of dilemma. The main topic of this paper are the difficulties of discerning the

real authorship of the series of 24 aphorisms published under the title *Political Sparkles*. The text was printed in the first Croatian democratic organ *Slavenski Jug* from 10 December 1848 to 20 January 1849 and signed by the initials of the first and last letter of Latin alphabet – *A. Z.* Half a century ago, Josip Horvat ascribed the authorship of this series to Ivan Mažuranić. An attentive analysis of the text brought to an interesting discovery. Attitudes and expressions in these aphorisms are more prone to Starčević's than to Mažuranić's discourse. I will set out several reasons in favour of the hypothesis that the author of this essay is not Mažuranić but in fact Starčević. Aphorisms will be elaborated particularly with regard to the philosophical standpoints of both authors.

Key words: philosophy, law, political aphorisms, Ivan Mažuranić, Ante Starčević

This work has been fully supported by Croatian Science Foundation under the project *Croatian Philosophy and Science in the European Context between the 12th and 20th Century* (no. 3524).

BRUNO ĆURKO

*Institut za filozofiju, Zagreb, Hrvatska /
Institute of Philosophy, Zagreb, Croatia*

PRISUTNOST JURJA DRAGIŠIĆA U DIGITALIZIRANIM DJELIMA IZ 20. I 21. STOLJEĆA

O prisutnosti Jurja Dragišića u digitalnom svijetu istraživao sam i izlagao na *Danima Frane Petrića* 2009., 2013. i 2014. godine. U ovogodišnjem izlaganju prikazat ću završne rezultate istraživanja, i to rezultate koje se odnose na prisutnost Jurja Dragišića u digitalnim medijima u 20. i 21. stoljeću.

U odabranom se razdoblju Juraj Dragišić spominje u najmanje 74 dostupna djela. Najčešće su to enciklopedije, razne bibliografije, popisi tiskanih djela i slično. Početak 20. stoljeća oskudijeva djelima u kojima se spominje Dragišić. Kako se približavamo današnjem vremenu, tako dolazi do svojevrstne promjene, Dragišić se sve češće spominje i to ne kao kratka usputna referenca, već kao značajna osoba u dvama područjima.

Najčešće se o Dragišiću piše kao o osobi koja se, kao član papinske komisije, založila za očuvanje židovskih knjiga, primjerice u djelu *The Preservation of Jewish Religious Books in Sixteenth-Century Germany: Johannes Reuchlin's Augenspiegel* (2012) Daniela O'Callaghana. Čak 74% dostupnih djela u kojima se spominje Dragišić piše o njegovoj povezanosti s Reuchlinom i očuvanju židovskih knjiga.